

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

**STRUČNO POVJERENSTVO ZA
VODU NAMIJENJENU ZA LJUDSKU
POTROŠNJU**

KLASA:541-02/26-04/31

URBROJ:534-09-1/3-26-8

Zagreb, 19. kolovoz 2026. godine

**Zavod za javno zdravstvo Ličko senjske županije
Senjskih Žrtava 2, Gospić**

**Ličke vode d.o.o.
Bužimska 10, Gospić**

**HRVATSKO PRIMORJE d.o.o. za javnu
vodoopskrbu i odvodnju,
Stara cesta 3, Senj**

**PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA ZA VODU NAMIJENJENU ZA
LJUDSKU POTROŠNJU**

Stručno povjerenstvo za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju, sastavljeno od predstavnika Hrvatskih voda, Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Državnog inspektorata, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, zavoda za javno zdravstvo jedinica područne (regionalne) samouprave te predstavnika Ministarstva zdravstva (u daljnjem tekstu: Stručno povjerenstvo), osnovano pri Ministarstvu zdravstva, sukladno odredbi članka 10. Zakona o vodi za ljudsku potrošnju („Narodne novine“, broj 30/23), dana 18. kolovoza 2026. godine održalo je međuresornu sjednicu radi procjene rezultata izvanrednog uzorkovanja vode na području Ličko-senjske županije uzorkovanih dana 13. kolovoza 2026. godine, a u vezi postojanja potencijalne opasnosti od utjecaja procjednih voda s odlagališta Rakitovac i ilegalnog odlagališta otpada na lokaciji Bilajska 50, na području Grada Gospića na izvorište Mrđenovac u naselju Medak, kao i na druge vodotoke koji bi, zbog svoje neposredne blizine odlagalištu, potencijalno mogli biti ugroženi.

Voda je temelj života, opskrba zdravstveno ispravnom vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju, kao i osiguravanje odgovarajućih higijenskih uvjeta, od temeljne su važnosti za zaštitu zdravlja ljudi na području Republike Hrvatske. Zdravstvena ispravnost vode namijenjene za ljudsku potrošnju prati se kroz državni monitoring vode namijenjene za ljudsku potrošnju, monitoring crpilišta, istraživački monitoring, monitoring kućne vodoopskrbne mreže te kroz operativni monitoring isporučitelja vode.

Zdravstvenu ispravnost vode namijenjene za ljudsku potrošnju u Republici Hrvatskoj uz isporučitelje vode koji analiziraju parametre sukladnosti značajne za svoje zone opskrbe provedbom operativnog monitoringa analiziraju i službeni laboratoriji za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju koji su akreditirani prema normi HRN EN ISO/IEC 17025, *Opći zahtjevi za osposobljenost ispitnih i umjernih laboratorija*, a koji zadovoljavaju uvjete članka 14. stavka 4. Zakona o vodi za ljudsku potrošnju („Narodne novine“, broj 30/26) na osnovi kojih su ovlašteni od strane Ministarstva zdravstva.

Dana 13. kolovoza 2026. godine provedeno je izvanredno uzorkovanje vode na području Ličko-senjske županije, pri čemu su uzeta 22 uzorka vode za ljudsku potrošnju na mjestu potrošnje (na slavinama u objektima) i jedan uzorak iz vodospreme na otoku Rabu.

U svim uzorcima koncentracije analiziranih PFAS spojeva nisu utvrđene, odnosno bile su ispod granice kvantifikacije ($[0,0015]$ $\mu\text{g/L}$ po pojedinom spoju). Rezultati provedenih analiza pokazuju da je od ukupno 22 ispitana uzorka njih 21 ocijenjen sukladnim, budući da su utvrđene koncentracije analiziranih parametara bile ispod maksimalno dopuštenih koncentracija (MDK), propisanih Pravilnikom o parametrima sukladnosti, metodama analiza i monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju (NN 64/2023 i NN 88/2023). Samo je jedan uzorak, uzet na slavini u privatnom objektu, ocijenjen nesukladnim zbog utvrđenih povišenih koncentracija olova. Vezano uz navedeni nesukladni uzorak, sa sigurnošću se može zaključiti da utvrđene povišene koncentracije olova, kao i drugih metala, nisu povezane s kvalitetom vode koju distribuira javni isporučitelj vodnih usluga. Naime, u vodi koja se distribuira potrošačima s crpilišta Mrđenovac, Tonkovića vrilo i iz zahvata Hrmotine nisu utvrđene povišene koncentracije olova niti drugih analiziranih metala. Također, povišene koncentracije olova nisu utvrđene ni u uzorcima vode uzetim na slavinama na mjestima potrošnje obuhvaćenima monitoringom u javnim i privatnim objektima unutar istih zona opskrbe. Parametar olovo je indikator stanja kućne vodoopskrbne mreže odnosno nedvojbeno upućuje na problem u kućnoj vodoopskrbnoj mreži/ internim vodovodnim instalacijama predmetnog privatnog objekta.

Rezultati provedenih analiza potvrđuju **da je voda namijenjena za ljudsku potrošnju** koju distribuiraju javni isporučitelji vodnih usluga Ličke vode d.o.o. Bužimska 10, Gospić, i VODOVOD HRVATSKO PRIMORJE d.o.o. za javnu vodoopskrbu i odvodnju, Stara cesta 3, Senj, u predmetnim zonama opskrbe na području Ličko-senjske županije, gradova Gospića, Otočca i Senja, te općina Perušić i Karlobag, kao i na području otoka Raba i Paga, **zdravstveno ispravna i zadovoljava propisane kriterije kakvoće vode namijenjene za ljudsku potrošnju.**

Na osnovi rezultata izvanrednog uzorkovanja vode na području Ličko-senjske županije uzorkovanih dana 13. kolovoza 2026. godine Stručno povjerenstvo, s načela predostrožnosti, zbog blizine odlagališta otpada i utjecaja procjednih voda na vodotokove, donijelo je usuglašeno mišljenje o daljnjem postupanju nadležnih institucija radi osiguranja zdravstveno ispravne i sigurne vode namijenjene za ljudsku potrošnju na području Ličko-senjske županije.

Stručno povjerenstvo za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju očituje se kako slijedi:

Na temelju raspoloživih podataka izvanrednog uzorkovanja vode na području Ličko-senjske županije uzorkovanih dana 13. kolovoza 2026. godine o izvorištima koja se koriste za potrebe javne vodoopskrbe na području Ličko-senjske županije, utvrđeno je da navedena izvorišta nisu pod utjecajem procjednih voda s odlagališta Rakitovac niti s ilegalnog odlagališta otpada na lokaciji Bilajska 50, Gospić. Slijedom navedenoga, na temelju trenutno dostupnih podataka, ne postoji utvrđena mogućnost utjecaja onečišćujućih tvari s navedenih lokacija na izvorišta koja se koriste za potrebe javne vodoopskrbe stanovništva na području Ličko-senjske županije.

Prema najnovijim rezultatima analiza parametara sukladnosti i zdravstvene ispravnosti vode namijenjene za ljudsku potrošnju, voda namijenjena za ljudsku potrošnju koja se distribuira stanovništvu gradova: **Gospića, Otočca i Senja, općina Perušić i Karlobag te otoka Raba i Paga zdravstveno je ispravna i, prema trenutno dostupnim podacima, ne predstavlja opasnost za ljudsko zdravlje.**

Radi primjene načela predostrožnosti, **Stručno povjerenstvo za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju preporučuje sljedeće:**

1. **Javnim isporučiteljima vodnih usluga** – Ličke vode d.o.o., Bužimska 10, Gospić, i VODOVOD HRVATSKO PRIMORJE d.o.o. za javnu vodoopskrbu i odvodnju, Stara cesta 3,

Senj – preporučuje se kontinuirano praćenje parametara sukladnosti u skladu s Prilogom I. Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analiza i monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju („Narodne novine“, broj 64/23 i 88/23) i Pravilniku o sanitarno-tehničkim i higijenskim te drugim uvjetima koje moraju ispunjavati građevine za vodoopskrbu i poslovanje u njima („Narodne novine“, broj 88/23) sukladno planu operativnog praćenja monitoringa vode za ljudsku potrošnju.

2. Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, Zavodu za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije i Zavodu za javno zdravstvo Zadar preporučuje se nastaviti provedbu Državnog monitoringa vode namijenjene za ljudsku potrošnju na području Ličko-senjske, Primorsko-goranske i Zadarske županije sukladno odobrenom Planu monitoringa za 2026. godinu. Nadalje, preporučuje se povećati broj uzoraka kako slijedi:

Sirova voda				
Crpilišta	Dinamika uzorkovanja	Obim parametara	Period Uzorkovanja	Objava rezultata
Mrdenovac	2x mjesečno	B analiza uključujući PFAS i metale	1. i 3. tjedan u mjesecu	odmah po završetku analize
Hrnotine Senj	2x mjesečno	B analiza uključujući PFAS i metale	1. i 3. tjedan u mjesecu	odmah po završetku analize
Tonković vrilo	2x mjesečno	B analiza uključujući PFAS i metale	1. i 3. tjedan u mjesecu	odmah po završetku analize
Obrađena voda iz mreže				
Zona opskrba	Dinamika uzorkovanja	Obim parametara	Uzorkovanje	Objava rezultata
ZO GOSPIĆ 1	1x tjedno 6 uzorka na mjestu potrošnje	A analiza + PFAS+ metali	Svaki ponedjeljak	odmah po završetku analize
ZO MRĐENOVAC	1x tjedno 4 uzorak na mjestu potrošnje	A analiza + PFAS+ metali	Svaka srijeda	odmah po završetku analize
ZO SENJ	1x tjedno 2 uzorak na mjestu potrošnje	A analiza + PFAS+ metali	Svaka srijeda	odmah po završetku analize
ZO TONKOVIĆ VRILO	1x tjedno 6 uzorak na mjestu potrošnje	A analiza + PFAS+ metali	Svaka srijeda	odmah po završetku analize
ZO RAB PRIMORJE	1x tjedno 1 uzorak na mjestu potrošnje	A analiza + PFAS+ metali	Svaka srijeda	odmah po završetku analize
ZO POVLJANA	1x tjedno 1 uzorak na mjestu potrošnje	A analiza + PFAS+ metali	Svaki ponedjeljak	odmah po završetku analize
ZO PAG JUG	1x tjedno 1 uzorak na mjestu potrošnje	A analiza + PFAS+ metali	Svaki ponedjeljak	odmah po završetku analize

ZO PAG SJEVER	1x tjedno 1 uzorak na mjestu potrošnje	A analiza + PFAS+ metali	Svaki ponedjeljak	odmah po završetku analize
ZO NOVALJA	1x tjedno 1 uzorak na mjestu potrošnje	A analiza + PFAS+ metali	Svaki četvrtak	odmah po završetku analize

U području ZO POVLJANA, ZO PAG JUG, ZO PAG SJEVER uzorke vode uzima Zavod za javno zdravstvo Zadar, a u području ZO RAB PRIMORJE uzorke vode uzima Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko –goranske županije, dok uzorke u ostalim zonama opskrbe uzorke uzima Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije.

Prilikom provedbe monitoringa na mjestu potrošnje preporučuje se prilikom uzorkovanja birati različite lokacije unutar zone opskrbe s naglaskom na praćenje u javnim institucijama i kod potrošača na predmetnom području. Gore navedeni broj uzoraka mijenjati će se prema procjeni rizika uzimajući u obzir rezultate prethodno provedenih analiza.

Sredstva za dodatna uzorkovanja prema gore preporučenoj dinamici osigurava Ministarstvo zdravstva.

3. **U odnosu na ilegalno odlagalište** otpada na lokaciji Bilajska 50, Gospić, rezultati monitoringa provedenog na piezometrima na predmetnom području ukazuju na prisutnost PFAS spojeva te je potrebno uspostaviti praćenje i na sve parametre ekotoksičnosti uključujući i PFAS – ove spojeve te na teške metale kao i na ostale parametre, obzirom na saznanje o vrsti odloženog otpada. S obzirom na to da je omogućen uvid u dokumentaciju objavljenu na mrežnim stranicama USKOK-a (Nalaz i mišljenje vještaka zaštite okoliša za lokaciju industrijskog kompleksa Gospić, Bilajska 50, i njegovu dopunu) potrebno je provesti stručnu analizu navedene dokumentacije u odnosu na dosad izrađenu i raspoloživu hidrogeološku i drugu relevantnu dokumentaciju. Na temelju rezultata analize potrebno je definirati i prema potrebi provesti odgovarajuća dodatna hidrogeološka istraživanja radi pouzdanog utvrđivanja smjera i dinamike toka podzemnih voda sa ciljem utvrđivanja postoji li potencijalna hidrogeološka povezanost predmetnog odlagališta s izvorištima koja se koriste za javnu vodoopskrbu.

Na piezometrima izbušenima oko ilegalnog odlagališta na lokaciji Bilajska 50, Gospić, u okviru vještačenja prema nalogu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske predlaže se uspostaviti kontinuirani monitoring na parametre obuhvaćene vještačenjem kao i na dodatne parametre kao što su: KPK-Mn, ekotoksičnost Vibri fisheri i test akutne toksičnosti određivanja inhibicije pokretljivosti Daphnia magna, suspendirana tvar, BPK5, ukupna ulja i masti, amonij, nitriti, adsorbirani organski halogeni (AOX), aromatski ugljikovodici (BTEX), nitrati, ukupni fosfor, ukupni organski ugljik (TOC), ukupni dušik, ukupni fenoli, metali (As, Cu, Ba, Zn, ukupni Cr, Mn, Ni, Pb, Se, Fe i Hg), Cr VI, tetrahidrofurani i tetrahidrotiofeni.

Osim navedenih parametara potrebno je razmotriti praćenje i drugih parametara sukladno važećim zakonskim propisima te uzimajući u obzir podatke koji će biti dostupni o vrsti odloženog otpada.

4. **Hrvatske vode i Institut „Josip Juraj Strossmayer“ u obvezi su poduzeti sve radnje kako bi se ispitalo i znalo stanje podzemnih vi površinskih voda.** Ujedno im se preporučuje da postojeći plan uzorkovanja podzemnih i površinskih voda kontinuirano prilagođavaju novim saznanjima vezano za postojanje nelegalnih odlagališta kao i razmatranje mogućnosti proširenja mreže mjernih postaja na predmetnom području. U provedbu navedenih aktivnosti potrebno je uključiti i nadležne zavode za javno zdravstvo, koji mogu, na temelju svojih stručnih procjena, predložiti dodatne parametre, odnosno revidirati postojeće parametre ili proširiti obim parametara koje je potrebno pratiti te prema potrebi i druge relevantne stručne institucije vodeći se najnovijim rezultatima analiza i novih hidroloških i hidrogeoloških spoznaja, zakonitostima krškog sustava i jasno postavljenim kriterijima utvrđivanja rizika.

Rezultati izvanrednog uzorkovanja provedenog od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo od dana 13. 8. 2026. godine na 4 duboke bušotine unutar tvornice CALCIT u Gospiću, a koje zahvaćaju vodu iz dubokih vodonosnika za tehnološke potrebe tvornice, pokazuju da PFAS spojevi nisu utvrđeni što ukazuje da nije došlo do pronosa onečišćenja iz plićih vodonosnih slojeva oko tijela odlagališta u dublje vodonosnike.

Predlaže se uspostaviti kontinuirani monitoring podzemnih voda na ovim bušotinama, a obim parametara definirati sukladno dobivenim rezultatima provedenih dosadašnjih praćenja na predmetnom području. Monitoring je potrebno uspostaviti čim prije kako bi se uzorkovali uzorci tijekom nadolazećeg kišnog razdoblja.

5. Nalaže se **Zavodu za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, Senjskih Žrtava 2, Gospić, i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, Rockefellerova 7, Zagreb**, da započnu provedbu analiza vode namijenjene za ljudsku potrošnju individualne vodoopskrbe na području Ličko-senjske županije. Zavodu za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, Senjskih Žrtava 2, Gospić, prijavljeno je 70 zdenaca/cisterna od 61 korisnika. Zbog utvrđivanja kvalitete vode namijenjena za ljudsku potrošnju iz individualne vodoopskrbe nalaže se provedba **jednokratnog uzorkovanja i analiza vode i to:**

- na parametre skupine A, PFAS-ove i teške metale iz zdenaca na području gradova Gospića i Otočca te općine Perušić
- na parametre skupine A iz zdenaca na području grada Senja i općine Karlobag,
- na parametre skupine A za vodu koja se skuplja u cisternama (kišnica) na području gradova Gospića, Otočca i Senja, te općina Perušić i Karlobag.

Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije u obvezi je na tjednoj osnovi uzorkovati po jedan uzorak iz minimalno 5 zdenaca/cisterni. Rezultate analiza Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, za potrebe informiranja javnosti, u obvezi je dostaviti Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. U slučaju utvrđivanja nesukladnosti jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalaze individualne vodoopskrbe, radi zaštite zdravlja ljudi dužne su obavijestiti stanovništvo koje se vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju opskrbljuje iz individualne vodoopskrbe, te zajedno s Zavodom za javno zdravstvo **Ličko-senjske županije** u obvezi je dati savjet/e o načinu na koji se predmetna voda može upotrebljavati ili se ne smije upotrebljavati.

Sredstva za dodatna uzorkovanja uzoraka vode iz individualne vodoopskrbe prema gore preporučenoj dinamici osigurava Ministarstvo zdravstva.

6. **Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Rockefellerova 7, Zagreb, Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, Senjskih Žrtava 2, Gospić, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije i Zavod za javno zdravstvo Zadar** u obvezi su kontinuirano osiguravati građanima Ličko-senjske, Primorsko-goranske i Zadarske županije informacije o zdravstvenoj ispravnosti vode namijenjene za ljudsku potrošnju na predmetnome području, za koje su teritorijalno nadležni, na svojim mrežnim stranicama, koje moraju biti vidljive, lako pristupačne.

Predmetni zavodi u obvezi su uzorke za analize koje ne mogu obavljati u svojim laboratorijima dostaviti na analizu u Hrvatski zavod za javno zdravstvo pri čemu je potrebno uz uzorke dostaviti i dostavnicu uzoraka koja je uniformna za sve dionike kako bi se osigurala brža operativnost.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo u obvezi je dostaviti rezultate ispitivanja predmetnom zavodu koji je zatražio analizu, a predmetni zavod u obvezi je objediniti ispitne izvještaje iz svog laboratorija i laboratorija Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u jedan dokument koji će potom biti korišten za informiranje javnosti na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i predmetnih zavoda.

Županijski zavodi u obvezi su svoje rezultate ispitivanja upisati u bazu podatka tj. *Aplikaciju za praćenje kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju*, a uz analitički broj uzorak dodati slovo M. Kontinuirano obavještavati Stručno povjerenstvo o svim rezultatima praćenja i poduzetim mjerama, i to početkom svakog novog tjedna u mjesecu

7. U svakom slučaju utvrđivanja nesukladnosti odmah po saznanju obavijestiti Stručno povjerenstvo, HZJZ i sanitarnu inspekciju na adrese elektroničke pošte voda@miz.hr, vode@hzjz.hr i vodovodi@dirh.hr

Navedene preporuke donose se radi osiguranja kontinuiranog praćenja zdravstvene ispravnosti vode namijenjene za ljudsku potrošnju te pravodobnog uočavanja eventualnih promjena u stanju površinskih i podzemnih voda na predmetnom području.

Stručno povjerenstvo za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju

O tome obavijestiti:

1. HRVATSKE VODE
2. DRŽAVNI INSPEKTORAT
3. HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
4. MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ZELENE TRANZICIJE
5. INSTITUT ZA VODE „JOSIP JURAJ STROSSMAYER“
6. NASTAVNI ZAVOD PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE
7. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ZADAR